

سبزترین خانه ایران

گفت و گو با صاحب «خانه تاریخی حمیدی» در شیراز که تصاویرش پر باز دید شده، بنای آن متعلق به دوره قاجار است و ۳۰ سال طول کشیده تا سرسبزی از در و دیوارش بروید

مجدد حسین زاده

روزنامه نگار

پرونده

رفتن به دل طبیعت و نشستن در بین درخت‌های سرسبز، انتخاب بسیاری از ما برای عوض کردن حال و هوای مان است. بعضی اوقات که از کارهای روزمره خسته می‌شویم، در به در دنبال یک فضای آرامش بخش برای چند دقیقه استراحت می‌گردیم. گاهی هم آرزو کردیم که ای کاش، یک ایوان رو به جنگل داشتیم و چنین لحظاتی را در آن جا با یک فنجان چای سبزی می‌کردیم تا خستگی مان در بشود و برای شروعی دوباره، انگیزه و جان تازه‌ای بگیریم. خانه تاریخی حمیدی در شیراز، یکی از زیباترین و قشنگ‌ترین خانه‌های ایران است. از در و دیوار این بنای تاریخی، سرسبزی و بوی گیاهان می‌بارد که روح انسان را به تسخیر خودش در می‌آورد. این خانه با عشق و علاقه فراوان و چندین دهه تلاش به یک خانه سبز تبدیل شده است. بنای این خانه، مربوط به دوره قاجار است و در شیراز، محله سر باغ، پشت مسجد شهدا قرار دارد. خانه تاریخی حمیدی شیراز در تاریخ ۱۰ خرداد ۱۳۸۲ با شماره ثبت ۸۶۵۰ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. در پرونده امروز زندگی‌سلام و به بهانه پر باز دید شدن تصاویر این خانه در شبکه‌های اجتماعی با صاحب آن تماس گرفتیم تا برای مان از این خانه، ماجرای تبدیل شدن آن به سبزترین خانه ایران، نحوه نگهداری از آن و این که زندگی در چنین محیطی چه تفاوتی با دیگر خانه‌ها دارد و ... بگوید.

سال ۷۰ با چند تا قلمه زدن

شروع کردم

«محمی الدین حمیدی»، تقریباً ۷۰ ساله و صاحب این خانه تاریخی است. از او می‌پرسم که این خانه از چند سال پیش این قدر سرسبز و زیبا شده که می‌گوید: «این خانه از ابتدا سرسبز نبوده است. سال ۷۰ یا ۷۱ بود که من چند قلمه ریشه دار از گیاهی به نام عشقه زدم تا شروعی باشد برای سرسبز کردن این خانه. بعدش به مرور زمان، آن‌ها را هدایت کردم، مراقبشان بودم، بارها و بارها قلمه زدم تا تکثیر شوند و حالا هم چند سالی می‌شود که خانه به این شکل درآمده است. این خانه سرسبزی که شما الان تصاویر آن را می‌بینید، نزدیک ۳۰ سال زمان برده است تا تبدیل به یکی از سبزترین خانه‌های ایران شود».

قدمت این خانه به دوره قاجاریه

برمی‌گردد

گیاهی که این خانه قدیمی را سبز کرده چیزی نیست جز کاپیتال یا همان عشقه که مثل یک لباس سبز مخملی کل فضای خانه را گرفته است. از «حمیدی» در باره قدمت این خانه می‌پرسم که می‌گوید: «این جا خانه پدری من بود و حدود ۵۰ یا ۶۰ سال پیش، آن‌را خریدم. قدمت این خانه به دوره قاجاریه برمی‌گردد. یک احتمال هم می‌دهند که مربوط به دوره زندیه باشد. این خانه در کنار یک بازار قدیمی در یکی از محله‌های باصفای شیراز قرار دارد. کل فضا و متر اژ آن هم حدود ۲۰۰ متر است».

هفته‌ای ۳ بار باید همه این گیاهان

آبیاری شوند

فضای خانه حمیدی از گیاهی به نام عشقه که از کلمه عشق گرفته شده پوشیده شده است. اسم لاتین این گیاه پاپیتال است. از «حمیدی» در باره چالش‌های زندگی در چنین خانه‌ای و نگهداری از گیاهانش می‌پرسم که می‌گوید: «نگهداری گیاهان و رسیدن به آن‌ها، در دسرهای خاص خودش را دارد. هر کسی که یک گل‌دان ساده داشته باشد، متوجه این ماجرا می‌شود، چه برسد به چنین حیاط سرسبزی. هر گیاهی آفت خودش را دارد و به موقع باید به آن سم زد. باید به موقع آبیاری بشود، قلمه زده شود و .... آبیاری گیاهان این خانه برای سرسبز ماندن باید ۲ یا ۳ بار در هفته انجام شود و هر بار بین ۲ تا ۳ ساعت طول می‌کشد. این را هم بگویم که همه کارهای این خانه، رسیدگی به گیاهان، زدن سم و ... را خودم انجام می‌دهم».

«عشقه» ۳ برابر دیگر گیاهان اکسیژن تولید می‌کند

در این خانه فقط یک مدل گیاه کاشته شده است. یک درخت نارنج هم وسط باغچه است و یک حوض که چندین مدل ماهی در آن قرار دارد و جان تازه‌ای به حوض و زیبایی‌اش بخشیده است. «حمیدی با این مقدمه توضیح می‌دهد که چرا فقط عشقه در این خانه کاشته است: «یک خوبی که این گیاه دارد،

در این خانه فقط یک مدل گیاه کاشته شده است. یک درخت نارنج هم وسط باغچه است و یک حوض که چندین مدل ماهی در آن قرار دارد و جان تازه‌ای به حوض و زیبایی‌اش بخشیده است. «حمیدی با این مقدمه توضیح می‌دهد که چرا فقط عشقه در این خانه کاشته است: «یک خوبی که این گیاه دارد،

خانم‌ها به محض ورود اشک شوق

می‌ریزند و آقایان می‌زنند زیر آواز!

صاحب «خانه تاریخی حمیدی» درباره واکنش اولیه افراد بعد از ورود به این خانه می‌گوید: «ما افرادی داریم که قبل از حضور در این جا مشکلات زیادی برای‌شان ایجاد شده، مثلاً عزیزی را از دست دادند، طلاق گرفتند، مشکل مالی دارند و ... اما با قرار گرفتن در این محیط، خیلی حال‌شان عوض می‌شود. این جایک خانه قدیمی است. زمانی که افراد وارد آن می‌شوند، انتظار ندارند که یک حوض در چنین فضای سرسبزی شوند. برای بیشتر افراد هم یک حالت شو که شدن و شگفت‌انگیز بودن ایجاد می‌شود. بعضی مواقع به خصوص خانم‌ها وقتی در چنین فضایی قرار می‌گیرند، یکهو گریه‌شان می‌گیرد و به قول خودشان اشک شوق می‌ریزند. بعضی آقایان هم به محض ورود، صدای‌شان را بلند می‌کنند و ناخودآگاه می‌زنند زیر آواز. به طور کلی همه باروحیه باز و حال بهتر از این جا می‌روند».

هزینه باز دید یک ساعته، ۱۵۰ هزار تومان است

استفاده می‌شود و نحوه استفاده از آن‌ها بسیار متفاوت با بقیه خانه‌هاست. ما برای باز دید یک تا ۴ نفر با هماهنگی، بابت یک ساعتی که در این جا هستند، ۱۵۰ هزار تومان می‌گیریم. علاوه بر هزینه‌های ساختمان، این پول برای وقتی است که من باید اختصاص بدهم تا یک یا چند نفر بیایند و برای یک ساعت در این خانه، فارغ از دغدغه‌ها و ... استراحت کنند. عکس‌هایی هم که در این خانه گرفته می‌شود، ارزش بالایی دارد و افراد جای دیگری نمی‌توانند، چنین عکس‌هایی بگیرند. در ضمن، هم به صورت تور و هم فردی برای باز دید به این جا می‌آیند».

از او درباره شرایط و هزینه باز دید از این خانه می‌پرسم که می‌گوید: «به طور کلی، هدف ما از ساختن و نگهداری این خانه، درآمدزایی نیست. ما مثلاً می‌توانستیم در حیاط این خانه، چند تا قلابان یا جای بگذاریم و سپس تخت قرار دهیم و ساعتی ۴۰۰ یا ۵۰۰ هزار تومان کرایه بدهیم. افرادی را داشتیم که چنین درخواست‌هایی داشتند و حاضر بودند چنین پول‌هایی بدهند اما من چنین کاری را نمی‌کنم. اما از آن طرف، نگهداری این خانه به خصوص چون بافت آن قدیمی است، بیشتر از خانه‌های معمولی است. مثلاً مصالحی که در این خانه‌ها

خودم این جاز زندگی نمی‌کنم!

ما چنین خانه‌ای داشتیم و از صبح تا شب در آن می‌ماندیم و لذت می‌بردیم. انصافاً هم این جابهرترین جابرای زندگی کردن است اما من از صبح تا شب این جا هستم و در جای دیگری زندگی می‌کنم».

از او می‌پرسم که آیا خودتان در همین خانه زندگی می‌کنید که پاسخ جالبی می‌دهد و می‌گوید: «همه این سوال‌را از من می‌پرسند و می‌گویند که ای کاش،

اگر در این خانه مار مولک ببینید، جایزه دارید

کامنت‌های زیادی در پیچ مربوط به این خانه هست که زیر این گیاهان پر از مار مولک است و افراد زیادی هم ابراز ترس کردند. از حمیدی در این باره می‌پرسم که می‌گوید: «این‌ها را افرادی می‌گویند که متأسفانه اطلاعات‌شان ضعیف است. هر زمان این سوال را کسی از من می‌پرسد، به او توضیح‌اتی در همین باره می‌دهم. اگر کسی در این خانه مار مولک پیدا کند، هر فردی که مار مولک ببیند، به او جایزه می‌دهم، ما مار مولک در این خانه نداریم چون سم می‌زنیم. حالا بر فرض هم مار مولک باشد، این حیوان که کاری ندارد و آزاری به کسی نمی‌رساند. تازه پشه‌ها را هم می‌گیرد و محیط را عاری از پشه و بیماری می‌کند».

زندگی در محیط سرسبز، آرامش و انرژی می‌دهد

«در بافت قدیم هر شهر، فرهنگ و اصالتی بی‌مثال وجود دارد اما آن طوری که باید دولت و شهر داری‌ها به بافت قدیم وزیر ساخت‌هایش بر سند، توجه نکردند. معمولاً هم زود تخریب شده و تبدیل به آپارتمان و ... می‌شود». «حمیدی» که خانه‌اش در بافت قدیمی شیراز قرار دارد، می‌گوید: «زمانی که شما در بافت‌های قدیمی قدم می‌زنید، به خاطر هماهنگی که با ذات انسان دارد، به شما انرژی می‌دهد. به همین دلیل است که زندگی در خانه‌های قدیمی، یک حس خوبی به انسان‌های شهرنشین امروزی منتقل می‌کند. برعکس، در جاهایی که به تازگی با معماری غیربومی ساخته شده، اعصاب و روان ما به هم می‌ریزد چون باروحیه مان سازگار نیست. هر چه زودتر باید یک فکری به حال ساخت و سازها بشود. الان شما از کوچه کنار این خانه‌ها می‌گذرید، سرسبز است و حس خوب به شما می‌دهد. به طور کلی، زندگی در محیط سرسبز، آرامش و انرژی می‌دهد. البته باید همین جا اشاره کنم که انسان مخرب‌ترین موجود کره زمین است که حتی نسل خیلی از حیوانات را از بین برده و این تغییرات آب‌وهوایی که در جهان مشاهده می‌کنید، مقصر آن انسان‌ها هستند. بنابراین اگر انسان هر چه زودتر به خودش نیاید، طبیعت یک حالتی دارد که اگر با آن بد برخورد بشود به مضره خواهد زد. اگر مارعايت تمام موارد محیط‌زیستی را انجام ندهیم، سر نوشت مان تلخ خواهد شد، همان طور که خودتان دارید شرایط محیط‌زیستی کشور را می‌بینید و نیازی به حرف‌های من نیست».

دغدغه‌ام این است که خانه همه سبز باشد

از او می‌خواهم که عکس خودش را هم برای چاپ در این پرونده برای ما بفرستد که می‌گوید: «حقیقتاً من دوست ندارم که تصویرم منتشر شود. دلایلش این است که گمان می‌را بیشتر از معروف شدن ترجیح می‌دهم». او در پایان هم می‌گوید: «نکته‌ای هم که می‌خواهم در انتها بگویم این است که ما فضایی را در این جا ایجاد کردیم که بسیاری از مردم، مسئولان اعم از شهر دار و ... برای بازدید آمدند اما کاری نکردند که ما تشویق شویم یا دیگران الگو بگیرند تا فضای سبز در شهر و کشور مان تقویت شود و مردم طعم آرامش در زندگی را برای حضور در چنین جاهایی بیشتر بچشند. البته من توقعی ندارم، حرم چیز دیگری است. زحمت زیادی برای این خانه کشیده شده است و دغدغه‌ام این است که روزی برسد که خانه همه ما ایرانی‌ها سرسبز باشد».

